

Národní asociace dobrovolnictví, z.s.
Sekce dobrovolnických mentoringových programů

Provádíme na cestě od dětství do dospělosti

Příběh

"Přechodem na druhý stupeň se snad všechno změnilo. Dřív jsme spolu mluvili hodiny. Ted' prohodí sotva pár slov. Vidím, jak se mění. Dospívá. Uzavírá se. Nechce mě k sobě pustit. Nevím, co řeší. Čím žije. Co je pro něj důležité. Jestli zkouší něco nebezpečného. Jsem bezradná. Bojím se."

(Jana, 42 let)

Úřad vlády České republiky

Projekt je realizován za finanční podpory
Úřadu vlády ČR a Rady vlády pro nestátní
neziskové organizace.

„Vyrůstá nám nová generace; ovládá technologie, kterým nerozumíme. Ale dobře rozumíme potřebě kvalitních vztahů, přátelství a respektu člověka vůči člověku a životnímu prostředí. Naši mentoři a mentorky jsou proškolenými dobrovolníky, kteří věnují svůj vlastní čas a dovednosti ve prospěch těch, které dospělý život čeká a my na ně spoléháme.“

(Mgr. Lenka Černá, ředitelka Dobrovolnického centra v Ústí nad Labem, předsedkyně NAD)

Na cestě do dospělosti

Dospívání časově vyplňuje druhé desetiletí života člověka. Je to čas přechodu od závislosti k nezávislosti, od neodpovědnosti k odpovědnosti, z dětství do dospělosti.

Mezi 8. a 14. rokem si vytváříme klíčovou představu o své roli ve společnosti. Spoléháme se přitom na pozorování a na vlastní zkušenost s dospělými. V tomto období nejnázne předejdeme možným pozdějším společenským problémům.

Jak si osvojujeme role ve společnosti (podle Selmana, 1980)

Vědomé přebírání rolí (8–10 let)	Uvědomujeme si, že každý člověk má svůj názor a úhel pohledu. Názory druhých hodnotíme z vlastní pozice.
Vzájemné osvojování rolí (10–12 let)	Uvědomujeme si, že každý člověk vidí určitou situaci ze svého hlediska. Dokážeme se podívat na interakci dvou lidí z pozice třetího.
Osvojení společenského systému rolí (12–15 let)	Uvědomujeme si, že pohled z pozice druhého či třetího ještě nemusí přinést celkové porozumění situaci. Začínáme chápat význam společenských pravidel.

Pokud dospívání úspěšně zvládneme, nacházíme své místo ve společnosti.

Abychom se stali odpovědnými dospělými, potřebujeme podporu a provázení ze strany dalších dospělých.¹ To je však stále méně dostupné.

Dříve

Spoléhali jsme na dospělé v rodině, škole a sousedství.

Dnes

Rodiče tráví většinu času v zaměstnání. Přibývá neúplných rodin – v každé páté domácnosti žije dítě jen s jedním rodičem. Ve škole není moc času na běžné rozhovory. Ze strachu o vlastní bezpečí se před sousedy schováváme v bytech či za plotem.

¹ (Furstenberg, 1993; Werner and Smith, 1992; Rutter, 1987; Garnezy, 1985).

Co nabízíme

● Přátelství ● Podpora ● Pomoc ● Péče ● Prevence

Lidský vztah nelze nahradit. Umožňuje nám změnu a růst. Umožňuje nám najít si své místo ve společnosti.

Nabízíme dospívajícím oporu v podobě mentorského vztahu s dospělým, který s ním pravidelně tráví volný čas.

Dobrovolník nezastupuje rodiče. Ukazuje dítěti či dospívajícímu nové způsoby a možnosti řešení problémů a pomáhá mu orientovat se v neznámých životních situacích.

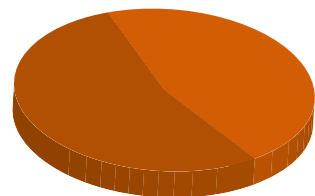
Sto let zkušeností

Vycházíme z amerického programu Big Brothers Big Sisters, který má více než 110 letou tradici a prokazatelné výsledky².

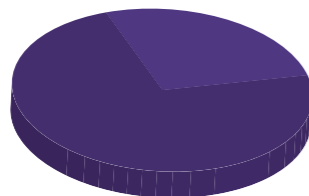
Dospívající ve věku 10–14 let, kteří se do programu zapojili:

- méně často experimentovali s návykovými látkami,
- lépe se chovali ve škole a měli lepší školní výsledky,
- lépe vycházeli se svými vrstevníky i s rodiči.

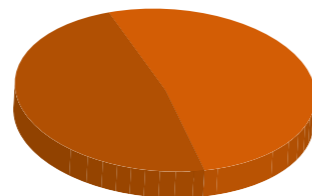
Co se u nich změnilo?

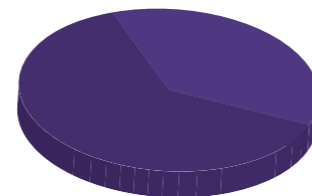
o 46% nižší šance, že vyzkouší nelegální látky

o 27% nižší šance, že začnou pít alkohol

o 52% nižší šance, že půjdou za školu

o 37% nižší šance, že nepřijdou na hodinu

- více věřili svým rodičům,
- méně rodičům lhali,
- cítili více emoční podpory,
- vnímali méně kritiky od svých vrstevníků.

Prokazatelné výsledky

- V České republice působíme od roku 1996.
- Nejčastěji k nám přichází dospívající ve věku 10 let. Je nesoustředěný, nevěří si, obtížně se rozhoduje. Nedaří se mu vyjadřovat své pocity, nemá kamarády.
- Rok a půl se schází s dobrovolníkem mladším 30 let.
- Během této doby se naučí lépe vyjadřovat, začne lépe vycházet s rodiči i vrstevníky.
- Více si věří, je samostatný a aktivní. Dokáže se lépe soustředit a méně často se chová agresivně.

Podrobné rozepsání

Kdo vstupuje do programu v ČR?³

Věkový průměr dětí je 10 let.

Věkový průměr dobrovolníků je 25 let.

Průměrná doba scházení dvojice je 18 měsíců.

Více jak třetina dětí má problémy s agresivním chováním.

75% dětí má obtíže se soustředěním

67% dětí má nízkou sebedůvěru

61% dětí obtížně vyjadřuje své pocity a samostatně se rozhoduje

61% dětí zažívá úzkost

60% dětí má problémy s vrstevníky

50% dětí zažívá obtíže při začlenění do školního kolektivu a v přístupu ke škole

Jaké jsou výsledky programu v ČR?

Záškoláctví, toulky, negativní parta – snížení výskytu u 70%.

Zlepšení vztahů s vrstevníky u 67%.

Zvýšení sebedůvěry, zlepšení schopnosti vyjádřit své pocity a samostatně se rozhodovat u 64%.

Agresivita – snížení výskytu u 65%.

Nesoustředěnost - snížení výskytu u 61%.

Zlepšení vztahů s dospělými u 53%.

Úzkostnost – snížení výskytu u 52%.

Šikana vrstevníků - snížení výskytu u 50%.

Zlepšení přístupu ke škole a školních výsledků u 40%.

² <https://www.issuelab.org/resources/11972/11972.pdf>

³ Břízová, 2018

Jasná metodika

Vstupní pohovor, psychotesty a sebezkušební výcvik dobrovolníků.

Propojení dle potřeb dospívajícího a kompetencí dobrovolníka.

Pravidelné metodické vedení a supervize.

Chceme každému dítěti nabídnout parťáka (staršího kamaráda – mentora či mentorku), který ho provede na cestě k dospělosti.

Co k tomu potřebujeme?

Koordinátora, který komunikuje napříč jednotlivými centry v České republice.
Metodickou podporu – usilujeme o členství v Big Brothers, Big Sisters International.

500 000 Kč

Úspěšné propojení dospívajícího a dobrovolníka stojí čas a tedy i peníze.
V USA jedno propojení stojí přibližně 1 000 dolarů.

3389

dětí

4103

proškolených dobrovolníků

(1997-2017 po celé ČR)

Sekce
dobrovolnických
mentoringových
programů

Kontaktní údaje

Národní asociace dobrovolnictví, z.s.
Sekce dobrovolnických mentoringových programů
Ženské domovy, Ostrovského 3, Praha – Smíchov
IČ: 26537664
Číslo účtu: 1942723389/0800
e-mail: info@admp.cz
Web: www.admp.cz
FB: [@asociacedmp](https://www.facebook.com/asociacedmp)
Datová schránka: 8zpj3u